

عنوان مقاله:

نسبت و رابطه دانش فقه و علم حقوق در نظام حقوقی ایران

محل انتشار:

دوفصلنامه آموزه های فقه مدنی، دوره 2، شماره 2 (سال: 1388)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسنده:

سیدابوالقاسم نقیبی - عضو هیئت علمی گروه فقه و حقوق خصوصی مدرسه عالی شهید مطهری

خلاصه مقاله:

دانش فقه از شاخه های علوم اسلامی و علم حقوق از شعبه های مهم علوم انسانی است. جایگاه این دو دانش در نظام حقوقی ایران ایجاب می نماید که بسترهای تعامل آن دو در مطالعه ای میان رشته ای ارائه و نسبت و رابطه ماهوی و تاریخی این دو علم مورد پژوهش قرار گیرد. در این جستار در نگاهی کلی و عمومی مهمترین زمینه های ارتباط و نسبت این دو دانش یعنی ماهیت، موضوع، مسائل، هدف، مبنا، قلمرو، تقسیمات مباحث و روش، به اجمال و اختصار ارائه و بر ضرورت روشن شدن تعامل این دو دانش تاکید شده است. دانش فقه با توجه به مبادی و مبانی کلامی که بدان متکی است قواعد حقوقی را به سنت، اخلاق و آداب شرعی رهنمون می شود. علم حقوق نیز با طرح موضوعات جدید و ارائه آگاهیهای نو از موضوعات پیشین، امکان پویایی فقه و کارآمدی آن را فراهم می آورد. دانش فقه با تکیه بر منطق فهم گزاره های کتاب و سنت و ابزارها و روشهایی که علم اصول در اختیار فقیه قرار می دهد عمیق ترین تحلیلها را در زمینه قواعد حاکم بر مناسبات اجتماعی و اقتصادی به دست می دهد و علم حقوق را در بررسی و تحلیل قواعد حاکم بر مناسبات اجتماعی در زمینه روش و منطق اختصاصی تحت تاثیر قرار داده و استفاده از تعبیر منطقی و اصولی را برای حقوقدان فراهم می آورد. علم حقوق نیز دستاوردهای روشی خود را در حوزه قانون گذاری عرفی برای تبدیل مفاهیم و گزاره های فقهی به مفاهیم و گزاره های قانونی و در زمینه دادرسی دستاوردهای شکلی را در اختیار فقیه قرار می دهد تا در تعاملی روشنمند به تکامل در گستره های گوناگون نایل آیند و در فرایند چنین تعاملی است که نظام حقوقی ایران به اصالت و بالندگی و کارآمدی مطلوب خود دست می یابد.

کلمات کلیدی:

حقوق، فقه، منطق حقوق، اصول فقه، موضوع، مسائل، اهداف، مباحث، مبانی، نسبت و رابطه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1727285>

